

Sygn. akt V Ca 27/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Elblągu V Wydział Cywilny Rodzinny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Hryniewicz (spr.)

Sędziowie: SO Jolanta Pietrzak

SR del. do SO Magdalena Wygonowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Szulc

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego M. L. (1) zastąpionego przez matkę N. W.

przeciwko R. L.

o alimenty i zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostródzie

z dnia 16 grudnia 2013r., w sprawie III RC 567/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w części uwzględniającej powództwo (pkt. I wyroku) w ten sposób, że w miejsce alimentów po 800 złotych miesięcznie zasądza od pozwanego R. L. na rzecz małoletniego M. L. (1) alimenty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie,

II. oddala apelację w pozostałej części,

III. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt: V Ca 27/14

UZASADNIENIE

Małoletni M. L. (1) reprezentowany przez matkę N. W. wniósł o zasądzenie od pozwanego R. L. alimentów w kwocie po 1000 zł miesięcznie płatnych do rąk N. W.. Oprócz tego N. W. wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 1200 zł stanowiącej połowę kosztów zakupu wyprawki noworodka.

W odpowiedzi na pozew pozwany M. L. (2) wniósł o zasądzenie od niego na rzecz małoletniego powoda kwoty po 300 zł tytułem alimentów oraz oddalenie powództwa w pozostałym zakresie.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Ostródzie uwzględnił żądanie alimentów do kwoty po 800 złotych miesięcznie. Określono też warunki płatności alimentów i orzeczono o odsetkach w przypadku opóźnienia w terminie

płatności. W pozostałej części powództwo oddalono. Zaskarżony wyrok zawiera też rozstrzygnięcie o kosztach sądowych, kosztach procesu i rygorze natychmiastowej wykonalności.

Orzeczenie powyższe było wynikiem następujących ustaleń i wniosków:

Małoletni M. L. (1) urodził się (...) z nieformalnego związku N. W. oraz R. L..

Na świat przyszedł jako wcześniak i do dnia dzisiejszego wymaga intensywnej opieki lekarskiej. Rozpoznano u niego utrzymujące się do dzisiaj niezrośnięte szwy czaszkowe oraz duże ciemę przednie i tylne. Cierpiał też z powodu drożdżycy i zakażenia odmiedniczkowego nerek. W dniu 9 stycznia 2013r. był hospitalizowany z powodu infekcji dróg oddechowych utrudniających oddychanie.

Małoletni mieszka wraz z matką w mieszkaniu należącym do rodziców matki. W mieszkaniu tym mieszka łącznie 5 osób. Jest alergikiem, spożywać musi mleko sojowe i korzystać ze specjalnych środków pielęgnacyjnych – w szczególności mydła i szamponu. Wiąże się to z wydatkiem na wyżywienie około 400 zł miesięcznie. Na odzież i obuwie przeznacza średnio 250 zł miesięcznie, a na środki czystości i higieny około 340 zł miesięcznie. Na zabawki i pomoce edukacyjne przeznacza około 100 zł miesięcznie.

Matka małego jest w chwili obecnej bezrobotna, jednak wkrótce będzie pracować za wynagrodzeniem około 1200 zł netto, w oparciu o umowę o pracę jako sprzedawczyni. Małoletni pozostawać będzie w tym czasie pod opieką rodziny.

Pozwany R. L. ma 26 lat. Jest zdrowy. Nie ma wyuczonego zawodu. Obecnie jest bezrobotny pozostaje na utrzymaniu matki H. L., która jest właścicielką gospodarstwa rolnego. H. L. nie daje mu pieniędzy, korzysta on z tego co jest w domu. Pozwany mieszka wraz z matką, wcześniej mieszkał w M. w należącym do niego mieszkaniu. Obecne mieszkanie to stoi puste i cały koszt jego utrzymania stanowi kwota 270 zł miesięcznie, które pokrywa jego matka. Razem w gospodarstwie (...) mieszka 5 osób.

Pozwany pracował ostatnio w F. sp. z o.o za wynagrodzeniem minimalnym to jest 1181,38 zł netto miesięcznie. Umowa o pracę została rozwiązana za porozumieniem stron. Wcześniej pozwany pracował w Niemczech. Przez miesiąc zarobił 4.000 zł.

W okresie od marca do 25 czerwca 2013r. Powiatowy Urząd Pracy w O. dysponował ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji na stanowiskach pracownik porządkowy, pracownik produkcji, zmywacz naczyń, pokojowa, pomoc kuchenna, z proponowanym wynagrodzeniem 1600 zł brutto, oraz pracownik sprząający za wynagrodzeniem 1600-2000 zł brutto. Koszt wynajmu mieszkania w M. wynosi około 700 zł oraz opłaty.

Pozwany R. L. zapewnił małowiemu powodowi wyprawkę niemowlęcia. Kupił mu cztery komplety ubrań oraz wiankę. Jego rodzice dali małowiemu powodowi wózek, który jednak powódka oddała, gdyż obraziła się na H. L. za to, że nazwała małowiemnego bękartem. Kupiła następnie drugi za około tysiąc złotych. Pozwany kupował też dla małowiemnego syna pieluszki.

Powództwo o alimenty – w ocenie sądu I instancji- zasługiwało na częściowe uwzględnienie, natomiast powództwo o zwrot kosztów wyprawki niemowlęcia jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Oceniając zebrane dowody oraz stan faktyczny Sąd orzekający uznał, że pozwany udowodnił, że to on zakupił wyprawkę dla małowiemnego powoda.

Podstawą prawną żądania takiego jak zgłoszone przez powódkę jest art. 133§1 kro. Zgodnie z cytowanym przepisem rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Przepis ten analizować należy w połączeniu z art. 135§1 kro w myśl, którego zakres obowiązku alimentacyjnego zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości zarobkowych zobowiązanego. Oznacza to, że

granice obowiązku alimentacyjnego wyznaczają przede wszystkim usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, które powinny być zaspokojone w całości. Jednocześnie jednak obowiązek alimentacyjny ograniczany jest możliwościami zarobkowymi zobowiązanego.

Sąd Rejonowy stwierdził, że usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda są znaczne, i wykraczają poza przeciętny poziom spotykany u dzieci w tym wieku. Małoletni jest dzieckiem bardzo chorowitym, zmagającym się od urodzenia z poważnymi dolegliwościami. Jest też dzieckiem alergicznym, które wymaga znacznych wydatków na specjalne produkty spożywcze oraz pielęgnacyjne. Z analizy zebranego materiału dowodowego wynika, że koszt utrzymania małoletniego wynosi około 1300-1400 zł miesięcznie.

Większość powyższego ciężaru wziąć winien -zdaniem Sądu Rejonowego- na siebie pozwany R. L.. Zgodnie z art. 135§2 krio wykonanie obowiązku alimentacyjnego polegać może w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymywanie i wychowanie małoletniego, w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. W niniejszej sprawie cały ciężar osobistej pieczy nad małoletnim spoczywa na jego matce. Jest to ciężar większy niż typowy, z uwagi na złe zdrowie małoletniego, częste wizyty u lekarzy, jego młody wiek oraz alergię. W tej sytuacji Sąd I instancji stanął na stanowisku, iż usprawiedliwione potrzeby małoletniego w części przypadającej na pozwanego wynoszą 800 zł.

Kwota taka mieści się w granicach możliwości majątkowych pozwanego. Pozwany nie wykorzystuje swoich możliwości majątkowych, ponieważ rozwiązał umowę o pracę z pracodawcą, który według jego twierdzeń nie wypłacał wynagrodzenia, ale który ostatecznie to zrobił. W ciągu blisko 6 miesięcy od ustania umowy nie podjął żadnej aktywności zmierzającej do znalezienia pracy, chociaż w Urzędzie Pracy w O. Filia W M. oraz w O. znajdowały się odpowiednie dla niego oferty. Nie jest nawet zarejestrowany jako bezrobotny. Jego mieszkanie w M. stoi puste, chociaż mogłoby przynosić dochód. Generuje jedynie koszty, podczas gdy mogłoby przynosić zysk.

Przesłanki te legły u podstaw uwzględnienia powództwa o alimenty w kwocie po 800 złotych miesięcznie.

W apelacji od powyższego wyroku pozwany zarzucił, iż nie ma możliwości realizowania obowiązku alimentacyjnego w kwocie ustalonej przez Sąd Rejonowy. Koszty utrzymania małoletniego powoda jakie przyjął Sąd I instancji nie znajdują – zdaniem apelanta- odzwierciedlenia w materiale dowodowym. Ponadto pozwany zamieszkał w swoim mieszkaniu w M. i tym samym nie ma możliwości jego wynajęcia.

W konsekwencji skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa ponad kwotę alimentów po 300 złotych miesięcznie.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego w części zasługiwała na uwzględnienie.

Ustalenia Sądu Rejonowego zaprezentowane w motywach rozstrzygnięcia, są co do zasady trafne i zasługują na aprobatę. Jednakże Sąd odwoławczy w oparciu o te ustalenia wysnuł nieco odmienne wnioski, co w konsekwencji w ocenie Sądu Okręgowego winno prowadzić do ustalenia niższej kwoty alimentów na rzecz małoletniego powoda.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że powód ma 1,5 roku. Rzeczą Sądu w ramach ustalenia zakresu obowiązku alimentacyjnego jest orzeczenie o usprawiedliwionych potrzebach dziecka, a obowiązek ten musi być adekwatny do możliwości płatniczych zobowiązanego. Nie można zgodzić się ze stanowiskiem matki powoda, że powód jest dzieckiem tak chorym jak ona to przedstawia i że jego stan zdrowia generuje znacznie wyższe koszty utrzymania dziecka.

Powód istotnie urodził się z niezarośniętymi szwami czaszkowymi i dużym ciemieniem przednim i tylnym. Z pewnością z tego powodu wymaga okresowych wizyt lekarskich. Jednakże powód otrzymał 10 pkt A, a z ostatniego

wypisu z pobytu w szpitalu , jednoznacznie wynika, że dziecko wymaga diety odpowiedniej do wieku, zgodnej z zasadami zdrowego żywienia z zawartością owoców i warzyw i ograniczeniem słodyczy (k-147), a więc takiej jak wszystkie dzieci w wieku powoda. Powód wymaga też stałej opieki w Poradni Lekarza Rodzinnego , co również dotyczy wszystkich dzieci jak wskazuje doświadczenie życiowe.

Jeśli chodzi natomiast o możliwości płatnicze pozwanego, to jak wynika z akt ma on 26 lat i nie ma żadnego zawodu. Faktycznie zrezygnował z posiadanego zatrudnienia rozwiązując umowę za porozumieniem stron, lecz jego wynagrodzenie w tej pracy wynosiło 1181 złotych miesięcznie , można zatem przyjąć, że takiego dochodu się pozwany pozbawił rozwiązując umowę.

Pozwany ma mieszkanie w M.. Ustalenie Sądu orzekającego, że może on uzyskać dochód z wynajmu mieszkania, jest dowolne, gdyż matka pozwanego

(u której może on zamieszkać –jak sugeruje Sąd I instancji-), nie musi godzić się by dorosły, 26 letni mężczyzna zamieszkał u niej na stałe, nawet jeśli przejściowo sytuacja taka miała miejsce.

Uprawnione jest zatem uznanie, że możliwości zarobkowe pozwanego zważywszy na jego wiek, wykształcenie, brak zawodu i doświadczenie na rynku pracy , oscylują wokół najniższego krajowego wynagrodzenia.

Zeznania siostry matki powódki, że jak strony mieszkały razem pozwany zarabiał 3000-4000 złotych miesięcznie są zupełnie niewiarygodne, skoro sama matka powoda twierdziła (k-80 verte), że była z ojcem powoda przez miesiąc i nawet nie wiedziała gdzie pozwany pracował. Tymczasem pozwany przedstawił, gdzie pracował i jakie wynagrodzeniem osiągał. Wyższe możliwości zarobkowe pozwanego nie zostały wykazane w procesie wykazane

Ostatnią kwestią decydująca o korekcie zaskarżonego wyroku jest zasada ,iż dzieci powinny żyć na stopie życiowej zbliżonej do stopy na jakiej żyją rodzice. Matka powoda podjęła zatrudnienie w ramach stażu i osiąga dochód w kwocie po 900 złotych miesięcznie. Ojciec powoda natomiast może w ramach zatrudnienia otrzymywać kwotę najniższego wynagrodzenia (przynajmniej na początku) , zatem poziom życia rodziców nie jest wysoki i usprawiedliwione potrzeby 1,5 rocznego dziecka muszą być do niego dostosowane.

W ocenie Sądu Okręgowego alimenty na rzecz powoda winny być ustalone w kwocie po 500 złotych miesięcznie. Kwota ta będzie adekwatna do możliwości płatniczych pozwanego zabezpieczy usprawiedliwione potrzeby powoda, a matka dziecka , która osiąga dochody z umowy zawartej w ramach stażu, też jest w stanie wyłożyć środki finansowe na utrzymanie dziecka w niewielkiej części.

Przyczyny te legły u podstaw zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku wyżej wskazanym stosownie do przepisu art. 386§1 kpc.

Koszty procesu za instancję odwoławczą zniesiono stosownie do przepisu art. 108 kpc w związku z art. 100 kpc.

W pozostałej części apelację oddalono zgodnie z art. 385 kpc, gdyż propozycja zawarta w apelacji, by zmienić zaskarżony wyrok poprzez oddalenie powództwa ponad alimenty w kwocie po 300 złotych miesięcznie jest nieuzasadnione.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z przepisem art. 100 kpc w związku z art. 108 §1 kpc.